

Nieuwsbrief - STAB OGR Updates

Nummer 2, 2025

Redactie: mr. G.A. Keus, mr. J.K. van de Poel, mr. ir. O.W.J.M. Scholte, mr. R. Veenhof en bc. K-RMT P.A.H.M. Willems.

INHOUDSOPGAVE

Hof

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2024:3147](#) 04-10-2024

Strafrecht/opslaan, overslaan en verwerken van afvalstoffen zonder vergunning

Rechtbank

[Rechtbank Oost-Brabant, ECLI:NL:RBOBR:2025:82](#) 10-01-2025

Omgevingsvergunning/Meerijstad

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2024:9573](#) 19-12-2024

Omgevingsvergunning/Valkenburg aan de Geul

Raad van State

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2025:121](#) 15-01-2025

Omgevingsvergunning/Dantumadiel

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2024:5417](#) 24-12-2024

Bestemmingsplan en omgevingsvergunning/Bergen

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2024:5222](#) 18-12-2024

TAM-omgevingsplan/Aalsmeer

Annotatie

[Eerste uitspraak van de Afdeling over een besluit tot wijziging van het omgevingsplan](#)

mr. R. Veenhof

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning/Meerijstad

Als in de omgevingsvergunning voorschriften met ruimere geluidnormen voor de incidentele bedrijfssituatie worden opgenomen, moet in het besluit een kenbare belangenafweging plaatsvinden, op grond van de Handreiking Industrielawaai en Vergunningverlening.

Casus

Het college van burgemeester en wethouders van Meerijstad heeft op 23 augustus 2023 een omgevingsvergunning voor de activiteit milieu verleend aan een vergunninghoudster, voor het veranderen van een varkenshouderij. De verandering betreft onder meer het plaatsen van een mobiele mestscheider en het gebruik daarvan in de incidentele bedrijfssituatie.

Eisers hebben beroep ingesteld en voeren over het aspect geluid onder meer aan dat het college de ruimere geluidnormen voor de incidentele bedrijfssituatie in voorschrift 2.4.1 gebaseerd heeft op de aanname dat de mestscheider essentieel is voor de bedrijfsvoering. Eisers betwisten dit, omdat het bedrijf ook heeft gefunctioneerd zonder mestscheider.

Het college stelt in verweer dat de mestscheider wel degelijk essentieel is voor de bedrijfsvoering van de vergunninghoudster. Het college wijst er daarbij op dat het bedrijfseconomische belang om eigen mest te scheiden om deze elders als product te kunnen afzetten, steeds groter wordt vanwege de striktere mestregelgeving ten aanzien van het toepassen van mest. De hiermee gepaard gaande kosten drukken steeds zwaarder op de rentabiliteit van de varkenshouderij. Met het scheiden van de eigen mest worden deze kosten in de hand gehouden. De geluidnormen die in de voorschriften 2.4.1 en 2.4.2 zijn opgenomen, zijn toereikend ter bescherming van de woningen in de omgeving. Op geen enkele woning wordt de 50 dB(A) etmaalwaarde overschreden. In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat hiermee nog sprake is van een toereikend beschermingsniveau, zeker nu de mestscheider maximaal 12 keer per jaar in werking mag zijn in de dag- en avondperiode, aldus het college.

Rechtsvragen

1. Kan het college bij het verlenen van de vergunning ruimere geluidnormen toestaan voor de incidentele bedrijfssituatie?
2. Dient het college in zo'n geval in het besluit de afweging van de belangen op te nemen?

Uitspraak

1. Het college heeft in hoofdstuk 10.6 van de vergunning overwogen dat het voor de beoordeling van de geluidniveaus voor de incidentele bedrijfssituaties aansluiting heeft gezocht bij de Handreiking industrielawaai en vergunningverlening (de Handreiking). In hoofdstuk 5, paragraaf 5.3, van de Handreiking is vermeld dat een ontheffing kan worden verleend om maximaal twaalf keer per jaar activiteiten uit te voeren die meer geluid veroorzaken dan de geluidgrenzen voor de representatieve bedrijfssituatie uit de vergunning. Wel dient het bevoegd gezag, zo is hierin gesteld, steeds een afweging van belangen te maken.

Niet in geschil is dat, gezien het vergunde gebruik van de mestscheider van maximaal 12 keer per jaar gedurende de dag- en avondperiode, sprake is van een incidentele bedrijfssituatie als bedoeld in de Handreiking.

De rechtbank acht aannemelijk dat het, gezien de landelijke mestproblematiek, voor de rentabiliteit van het bedrijf van vergunninghoudster van wezenlijk belang is om twaalf keer per jaar een mestscheider te kunnen gebruiken binnen haar inrichting en dat het treffen van geluidreducerende maatregelen met betrekking tot deze activiteit redelijkerwijs niet mogelijk is. Onder deze omstandigheden heeft het college zich, bij afweging van de belangen, in redelijkheid op het standpunt kunnen stellen dat de in voorschrift 2.4.1 gestelde geluidgrenswaarden een toereikende bescherming bieden tegen onaanvaardbare geluidhinder. Eisers hebben dit als zodanig ook niet betwist.

2. Wel hebben eisers terecht aangevoerd dat er in het bestreden besluit geen kenbare belangenafweging heeft plaatsgevonden ten aanzien van de noodzaak tot het opnemen van de in voorschrift 2.4.1 genoemde geluidgrenswaarden. In zoverre slaagt deze beroepsgrond.

Instantie: Rechtbank Oost-Brabant

Datum uitspraak: 10-01-2025

ECLI: ECLI:NL:RBOBR:2025:82

Zaaknummer: 23/23993 en 23/2435

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning/Dantumadiel

Het college kon de afwijking van het bestemmingsplan, gelet op de afstanden die zijn opgenomen in de op de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv) gebaseerde geurverordening, in overeenstemming achten met een goede ruimtelijke ordening.

Casus

Bij besluit van 29 maart 2017 heeft het college van burgemeester en wethouders van Dantumadiel een omgevingsvergunning verleend voor het veranderen van een loon- en melkveehouderijbedrijf. Bij uitspraak van 1 september 2021 heeft de rechtbank Noord-Nederland het daartegen ingestelde beroep gegrond verklaard en bepaald dat het college opnieuw op de aanvraag moet besluiten. Bij besluit van 28 juni 2022 heeft het college de omgevingsvergunning alsnog geweigerd. De aanvraag betreft onder meer het vergroten van de melkveestal buiten het bouwvlak. Voor het oprichten van de inrichting is, gelet op het aantal te houden dieren, geen omgevingsvergunning milieu vereist. De melkveehouder heeft beroep ingesteld tegen de uitspraak van de rechtbank van 1 september 2021.

In die uitspraak oordeelde de rechtbank onder meer dat het college, gelet op de wijziging van de aanvraag na een eerdere vernietigde vergunning, ten onrechte niet het ontwerpbesluit van de vergunning ter inzage had gelegd. Daarnaast oordeelde de rechtbank in die uitspraak dat het college de vergunning wegens strijd met een goede ruimtelijke ordening wat betreft te verwachten geurhinder kon weigeren. De rechtbank heeft in dit kader overwogen dat de 'Verordening geurhinder en veehouderij Dantumadiel 2020' (hierna: Geurverordening 2020), die is gebaseerd op de Wgv, niet rechtstreeks van toepassing is, omdat de omgevingsvergunning niet meer ziet op het oprichten of veranderen van een inrichting als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder e, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Daarna heeft de rechtbank overwogen dat de Geurverordening 2020 echter wel doorwerkt als toepasselijk beleid in het kader van een goede ruimtelijke ordening, omdat het aspect milieu ook in dat kader moet worden beoordeeld.

Rechtsvragen

1. Moest na de uitspraak van de rechtbank een nieuw ontwerpbesluit ter inzage worden gelegd?
2. Is de omgevingsvergunning niet uitvoerbaar omdat de uitbreiding van de melkveehouderij niet voldoet aan de afstand van 100 m die op grond van artikel 3.117 van het Activiteitenbesluit geldt?
3. Mocht het college zich op het standpunt stellen dat de vergroting van de melkveestal in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening?

Uitspraak

1. Na de vernietiging van het besluit van 29 maart 2017 door de rechtbank, moest het college opnieuw op de aanvraag besluiten. Hoewel, zoals [appellante sub 1] terecht stelt, na vernietiging van een besluit door de rechter in beginsel mag worden teruggevallen op het eerdere ontwerpbesluit, geldt dat niet zonder meer als nadien de aanvraag is gewijzigd. In dat geval moet worden voldaan aan het criterium dat de wijziging van ondergeschikte aard is of dat aannemelijk is dat geen derden zijn benadeeld door het niet ter inzage leggen van een nieuw ontwerpbesluit.

In dit geval heeft [appellante sub 1] na de vernietiging van het besluit van 29 maart 2017 de aanvraag gewijzigd in die zin dat een andere stalvloer is aangevraagd en niet langer een omgevingsvergunning voor het oprichten van een inrichting wordt aangevraagd. Daarbij heeft [appellante sub 1] te kennen gegeven dat de voorgenomen te houden veebezetting wijzigt van het houden van 250 melkkoeien en 160 stuks jongvee naar het houden van maximaal 200 melkkoeien en 140 stuks jongvee. Volgens de rechtbank is deze wijziging niet van onderschikte aard, alleen al omdat door de vermindering van het aantal dieren niet langer een omgevingsvergunning voor het oprichten van een inrichting nodig is.

Naar het oordeel van de Afdeling is de vermindering van het aantal dieren en het daardoor niet langer nodig zijn van een omgevingsvergunning voor het oprichten van een inrichting, geen wijziging waardoor een nieuw ontwerpbesluit ter inzage gelegd had moeten worden. Het gevolg van deze wijziging is dat er bij het besluit van 7 juli 2020 uiteindelijk minder is vergund dan in het ontwerpbesluit was beoordeeld, maar niet dat er iets is vergund wat bij het ontwerpbesluit niet was beoordeeld en waarover toen geen zienswijze naar voren gebracht kon worden. Door deze wijziging worden ook geen derden benadeeld, aangezien de vermindering van het aantal dieren uitsluitend positief is voor de omgeving.

De enige relevante wijziging van de aanvraag, waarvan moet worden beoordeeld of die wijziging van onderschikte aard is, is de wijziging van de stalvloer. In de brief van Omgevingsburo Wiegiersma van 27 januari 2020 staat dat op grond van het Besluit emissiearme huisvesting aan nieuwe, strengere, emissie-eisen moet worden voldaan en dat daarom voor een ander vloersysteem is gekozen. Bij dat vloersysteem zal in de stal gebruik worden gemaakt van een zogenoemde mestrobot. Bij het besluit van 31 maart 2021 is vervolgens de ruimtelijke onderbouwing aangevuld met het memo 'Akoestisch effect gebruik mestrobot in ligboxenstal van [appellante sub 1] aan [locatie 1] te Hurdegaryp' van 11 maart 2021. In dit memo is berekend dat de akoestische bijdrage van de mestrobot op het binnenniveau in de stal nihil is en dat het binnenniveau dus 56 dB(A) blijft, zoals bij het voorheen aangevraagde vloersysteem zonder mestrobot het geval was. Aangezien de wijziging van de stalvloer niet zichtbaar en niet hoorbaar is buiten de stal en geen toename van emissies vanuit de stal tot gevolg heeft, is deze wijziging van ondergeschikte aard.

Verder heeft de rechtbank ten onrechte overwogen dat het grote tijdsverloop tussen de terinzagelegging van het ontwerpbesluit en het besluit van 7 juli 2020, de inbreng van nieuwe stukken, waaronder een nadere onderbouwing van de grondgebondenheid, en gewijzigde regelgeving maken dat het niet ter inzage leggen van een nieuw ontwerpbesluit onzorgvuldig is. Een groot tijdsverloop, inbreng van nieuwe stukken en gewijzigde regelgeving maken op zichzelf niet dat een nieuw ontwerpbesluit ter inzage moet worden gelegd. In het memo 'berekening grondgebonden melkveehouderij in 2025' van Accon avm adviseurs en accountants van 18 maart 2021 wordt onderbouwd dat het bedrijf nog steeds grondgebonden is. Ook na het ter inzage leggen van een ontwerpbesluit is een dergelijke nadere onderbouwing geoorloofd.

Gelet op het voorgaande mocht het college in dit geval terugvallen op het eerdere ontwerpbesluit. De rechtbank is ten onrechte tot de conclusie gekomen dat het college een nieuw ontwerpbesluit ter inzage had moeten leggen.

2. In deze overweging zal de Afdeling ingaan op het betoog van [appellant sub 2B] en [appellant sub 2C] dat de vergunde vergroting van de melkveestal niet uitvoerbaar is, omdat de uitbreiding van de melkveehouderij niet voldoet aan de afstand van 100 m die op grond van artikel 3.117 van het Activiteitenbesluit geldt. Daarbij stelt de Afdeling voorop dat dat betoog enkel zou kunnen leiden tot het oordeel dat de gevraagde omgevingsvergunning niet verleend had mogen worden, als het college op voorhand had moeten inzien dat het aangevraagde project niet kon worden uitgevoerd.

Op het moment van het verlenen van de omgevingsvergunning, waren de artikelen 3.117 en 3.118 van het Activiteitenbesluit rechtstreeks van toepassing, zodat de inrichting daar in elk geval aan moest voldoen, los van de verleende omgevingsvergunning. Op grond van artikel 3.117 mag de vergroting van de melkveestal niet plaatsvinden als de afstand tussen die stal en een geurgevoelig object dat binnen de bebouwde kom is gelegen, daardoor minder dan 100 m komt te bedragen. Op grond van artikel 3.118 is artikel 3.117 echter niet van toepassing als bij een verordening op grond van artikel 6 van de Wgv een andere afstand is vastgesteld. In dat geval geldt de in die verordening vastgestelde afstand. Daarom geldt hier op grond van artikel 3.118 van het Activiteitenbesluit in samenhang met artikel 2 van de Geurverordening 2020 een afstand van ten minste 50 m. De afstand tussen de melkveestal na de vergunde vergroting daarvan en het dichtstbijzijnde geurgevoelige object, te weten de woning van [appellant sub 2C] aan [locatie 5], bedraagt ongeveer 70 m. Aangezien met die afstand wordt voldaan aan de in dit geval geldende afstand van ten minste 50 m, bestaat er geen aanleiding voor het oordeel dat het college op voorhand had moeten inzien dat de vergroting van de melkveestal niet uitvoerbaar is. Bij deze toets of dat op voorhand moest worden ingezien, mocht het college uitgegaan van de verbindendheid van de Geurverordening 2020.

3. In deze overweging zal de Afdeling ingaan op het betoog van [appellante sub 1] dat de door haar aangevraagde vergroting van de melkveestal in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening en dat de rechtbank bij haar oordeel daarover ten onrechte enkel de toelichting, en niet de regels, van de Geurverordening 2020 heeft betrokken.

Hoewel de Geurverordening 2020 niet van toepassing is op de omgevingsvergunning, zoals onder 10.3 is besproken, kan deze verordening wel invulling geven aan wat in dit geval een goede ruimtelijke ordening is. Daarbij zijn zowel de in deze verordening vastgelegde normen als de toelichting daarbij van belang. De rechtbank heeft dan ook ten onrechte zelfstandige betekenis toegekend aan de passage in de toelichting onder 'Gebiedsvisie' dat een mogelijke uitbreiding van een bedrijf de milieusituatie gunstiger moet maken dan voor de uitbreiding en dat deze uitbreiding is gelegen van de bestaande geurgevoelige objecten af. In diezelfde toelichting onder 'Juridische aspecten' staat uitdrukkelijk dat een gebiedsvisie op zichzelf geen juridische status heeft en dat de normen die volgen uit de gebiedsvisie daarom worden vastgelegd in de verordening. In bijlage 1 bij de Geurverordening 2020 is verder een inventarislijst van locaties opgenomen, waarin het bedrijf van [appellante sub 1] is opgenomen en daarbij is vermeld dat de bestaande afstand tot aaneengesloten bebouwing ongeveer 80 m is, dat de geldende norm een afstand van 100 m is, en dat na de afweging die in het kader van de Geurverordening 2020 is verricht een minimale afstand van 50 m geldt. Gelet hierop moet ervan worden uitgegaan dat de afstandsnorm in de Geurverordening 2020 van ten minste 50 m uitdrukkelijk is afgewogen voor het bedrijf van [appellante sub 1].

Uit de inventarislijst blijkt bovendien dat, anders dan [appellant sub 2B] en [appellant sub 2C] stellen, er wel onderzoek is gedaan naar de huidige en te verwachten geursituatie. In de toelichting bij de verordening is verder de geïntegreerde aanpak van de gemeenteraad toegelicht en onderbouwd. Tot slot hoefde het college, anders dan [appellant sub 2B] en [appellant sub 2C] stellen, geen overleg te voeren met de gemeente Tytsjerksteradiel over het bouwplan voor de melkveehouderij, aangezien het effect vanwege de bij de verordening vastgestelde andere afstand niet doorwerkt naar het grondgebied van die gemeente. Binnen een afstand van 100 m van de melkveestal zijn namelijk geen geurgevoelige objecten aanwezig of planologisch mogelijk in de gemeente Tytsjerksteradiel. Wat [appellant sub 2B] en [appellant sub 2C] hebben aangevoerd over de Geurverordening 2020 geeft dan ook geen aanleiding voor het oordeel dat het college die verordening en de daarin vastgelegde afstandsnorm van ten minste 50 m niet mocht betrekken bij zijn beoordeling of de vergroting van de melkveestal al dan niet in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening.

Aangezien de afstand tussen de melkveestal en het dichtstbijzijnde geurgevoelige object in de aangevraagde situatie ongeveer 70 m bedraagt, wordt daaraan voldaan. Op basis van de Geurverordening 2020 kan daarom niet worden geoordeeld dat het college de aangevraagde vergroting van de melkveestal niet in overeenstemming met een goede ruimtelijke ordening kon achten. Het oordeel van de rechtbank hierover is onjuist.

Naar het oordeel van de Afdeling mocht het college zich op het standpunt stellen dat de vergroting van de melkveestal in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening. Daarbij is van belang dat, hoewel de melkveestal in de aangevraagde situatie dicht bij de omliggende woningen komt te liggen dan in de bestaande situatie, bij de dichtstbijzijnde woning nog steeds ruimschoots wordt voldaan aan de afstand van ten minste 50 m die geldt op grond van de Geurverordening 2020. De afstand in de bestaande situatie was ongeveer 80 m en neemt in de aangevraagde situatie slechts met 9 m af tot ongeveer 70 m. Verder is van belang dat het aantal dieren dat in de stal zal worden gehouden, slechts toeneemt met 10 stuks en dat die 10 dieren, samen met 46 dieren die al in de bestaande stal werden gehouden, zullen worden gehuisvest op een emissiearme stalvloer, waardoor de totale ammoniakemissie vanuit de stal afneemt. Gezien het verband tussen de emissie van ammoniak en geur, zal ook de emissie van geur vanuit de stal afnemen. Onder deze omstandigheden kon het college zich op het standpunt stellen dat de vergroting van de melkveestal het woon- en leefklimaat van de omwonenden niet in dusdanige mate negatief beïnvloedt dat die ontwikkeling in strijd met een goede ruimtelijke ordening is.

De rechtbank heeft haar oordeel dat het betoog, dat sprake is van strijd met een goede ruimtelijke ordening, slaagt, ten onrechte enkel gebaseerd op een passage uit de toelichting bij de Geurverordening 2020. Zij heeft daarbij ten onrechte niet het geheel van omstandigheden betrokken dat invloed heeft op de ruimtelijke ordening van de omgeving.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 15-01-2025

ECLI: ECLI:NL:RVS:2025:121

Zaaknummer: 202106451/1/R4

Wetsartikelen: 3.117 Activiteitenbesluit en 3.118 Activiteitenbesluit

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning/Valkenburg aan de Geul

Omgevingsvergunning bouwen airco-units. De airco-units kunnen worden aangemerkt als ‘ondergeschikte bouwonderdelen’ als bedoeld in de wijze van meten van het bestemmingsplan. Afwijken van het welstandsadvies. Weliswaar is het denkbaar dat het belang van duurzaamheid een argument vormt om onder omstandigheden af te wijken van de eisen van welstand, in dit geval is dat onvoldoende onderbouwd.

Casus

Vergunninghoudster heeft in januari 2021 twee airco-units aangebracht aan haar woning. Naar aanleiding van een door eiser ingediend verzoek tot handhaving bij het college van burgemeester en wethouders van Valkenburg aan de Geul (het college), heeft vergunninghoudster voor de bouw van de airco-units op 12 oktober 2022 een vergunningaanvraag ingediend.

Op 26 oktober 2022 heeft de Stadsbouwmeester aan het college een welstandsadvies uitgebracht. In dit advies staat dat het bouwplan niet voldoet aan de redelijke eisen van welstand en dat geadviseerd wordt om de vergunningaanvraag af te wijzen. De Stadsbouwmeester geeft aan dat het bouwplan wel aanvaardbaar zou zijn, als de airco-units omlaag geplaatst zouden worden en daardoor uit het zicht van de openbare weg zijn. Ook dienen de leidingen in een kabelgoot omhoog te gaan en de kabelgoot dient de kleur van de gevel te hebben.

Bij het primaire besluit heeft het college de aangevraagde omgevingsvergunning verleend voor de activiteit ‘bouwen’, als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder a van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Het college heeft in het primaire besluit aangegeven af te wijken van het advies van de Stadsbouwmeester van 26 oktober 2022.

Bij de beslissing op bezwaar (het bestreden besluit) heeft het college, overeenkomstig het

advies van de Commissie bezwaarschriften de dato 23 april 2023, de motivering van het besluit om af te wijken van het advies van de Stadsbouwmeester, aangevuld.

Eiser voert aan dat de omgevingsvergunning voor de airco-units niet verleend had mogen worden. Hij voert verder onder meer aan dat airco-units in strijd zijn met het bestemmingsplan en dat het college niet mocht afwijken van het advies van de Stadsbouwmeester en ten onrechte daarbij als argument heeft gebruikt dat de airco-units duurzaam zijn.

Rechtsvragen

1. Zijn de airco-units ‘ondergeschikte bouwonderdelen’ als bedoeld in de wijze van meten in het bestemmingsplan?
2. Heeft het college toereikend gemotiveerd waarom hij heeft afgeweken van het welstandsadvies?

Uitspraak

1. De rechtbank is van oordeel dat het college zich terecht op het standpunt heeft gesteld dat de airco-units ondergeschikte bouwonderdelen zijn, als bedoeld in artikel 2.1.2 van het bestemmingsregels. Dit brengt mee dat hiervoor een uitzondering geldt: de airco-units worden niet meegenomen bij het bepalen van de bouwhoogte. Hierdoor kan niet worden geconcludeerd dat de airco-units de maximaal toegelaten bouwhoogte (van 3 meter) voor bouwwerken, geen gebouwen zijnde, overschrijden. Het college heeft dus terecht besloten dat het bouwplan niet in strijd is met het bestemmingsplan.

De rechtbank overweegt daartoe het volgende. In het bestemmingsplan is geen definitie opgenomen van ‘ondergeschikte bouwonderdelen’. Wel wordt in artikel 2.1.2 van de bestemmingsregels gesproken van ‘schoorstenen, antennes en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen’. Er is dus geen limitatieve opsomming gegeven van wat onder een ondergeschikt bouwonderdeel moet worden verstaan en het artikel biedt ruimte voor andere dan de daarin genoemde ondergeschikte bouwonderdelen. Deze moeten wel naar hun aard gelijk te stellen zijn met schoorstenen en antennes. De vraag die hier beantwoord dient te worden, is of de airco-units naar hun aard gelijk kunnen worden gesteld met schoorstenen en antennes. Dit is naar het oordeel van de rechtbank wel het geval. De airco-units staan namelijk functioneel ten dienste van de woning, wat ook bij schoorstenen en antennes het geval is. Ook is de omvang van de airco-units niet zodanig, dat ze om die reden niet meer als ondergeschikt aan het gebouw (de woning) aan te merken zijn. De rechtbank vindt hiervoor ook steun in de

uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 17 augustus 2022, ECLI:NL:RVS:2022:2389. In deze uitspraak worden twee luchtbehandelingskasten op het dak van een pand aangemerkt als ‘ondergeschikte bouwonderdelen’ in de zin van eenzelfde bestemmingsplanregel.

2. In artikel 2.10, eerste lid, aanhef en onder d, van de Wabo is aan het college een expliciete discretionaire bevoegdheid gegeven om van een negatief welstandsadvies af te wijken. Volgens vaste rechtspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak¹ mag het college van een negatief welstandsadvies afwijken op grond van overwegingen van algemeen belang, zoals sociaaleconomische of maatschappelijke belangen, maar ook op overwegingen die niet zien op het algemeen belang, zoals individuele omstandigheden die de aanvrager betreffen. In ieder geval moet het daarbij gaan om belangen die niet de welstand van het bouwwerk betreffen, want daarover is in het welstandsadvies immers al geadviseerd. Een besluit van het college om af te wijken van een welstandsadvies behoeft een deugdelijke motivering.

Naar het oordeel van de rechtbank voldoet de motivering die het college aan het bestreden besluit ten grondslag heeft gelegd niet. Weliswaar is het denkbaar dat het belang van duurzaamheid een argument vormt om onder omstandigheden af te wijken van de eisen van welstand, in dit geval is dat volstrekt onvoldoende onderbouwd. Het college heeft zich eenvoudigweg op het standpunt gesteld dat de airco-units duurzaam zijn. Waarom duurzaamheid in dit geval zwaarder dient te wegen dan de redelijke eisen van welstand (en dus het belang van omwonenden) is niet onderbouwd. Ook is niet onderbouwd waarom het duurzaamheidsaspect maakt dat de airco-units niet lager geplaatst hoeven te worden, zoals door de Stadsbouwmeester geadviseerd is. Ook is nergens uit gebleken dat de betreffende airco-units ook daadwerkelijk duurzaam zijn.

Voor zover de motivering van het college om af te wijken van het welstandsadvies ziet op de zichtbaarheid van de airco-units vanaf de openbare weg, heeft te gelden dat dit een aspect is dat op de welstand betrekking heeft en reeds door de Stadsbouwmeester beoordeeld is. De zichtbaarheid vanaf de openbare weg kan dan ook geen reden vormen om van het welstandsadvies af te wijken. Dit nog los van het feit dat het college kennelijk uitgaat van onjuiste feiten, nu zowel eiser als vergunninghoudster aan hebben gegeven dat de airco-units op zo'n (5 à) 6 meter van de openbare weg hangen (en geen 10 meter).

Omdat het college ontoereikend heeft gemotiveerd waarom het is afgeweken van het welstandsadvies is sprake van strijd met de artikelen 3:2 en 7:12 van de Awb. Deze beroepsgrond slaagt.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 19-12-2024

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2024:9573

Zaaknummer: ROE 23/1321

Wetsartikelen: 2.1 lid 1 onder a Wabo en 2.10 lid 1 onder d Wabo

ANNOTATIE

Eerste uitspraak van de Afdeling over een besluit tot wijziging van het omgevingsplan

mr. R. Veenhof

I. Inleiding

1. In een uitspraak van 18 december 2024 (ECLI:NL:RVS:2024:5222) heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) voor de eerste keer uitspraak gedaan over een wijziging van een omgevingsplan sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet (Ow) op 1 januari 2024. Dit rechtvaardigt op zichzelf mijns inziens al een annotatie, maar aan de hand van deze uitspraak kunnen ook nog twee andere onderwerpen worden aangestipt, namelijk het delegatiebesluit en de tijdelijke alternatieve maatregel om een wijziging van een omgevingsplan met het Informatiemodel Ruimtelijke Ordening op te stellen.

In deze annotatie zal eerst de inhoud van het besluit tot wijziging van het omgevingsplan aan de orde komen, gevolgd door een weergave van de oordelen van de Afdeling over de beroepsgronden van appellant. Daarna zal ik ingaan op het delegatiebesluit onder de Ow, omdat dit verklaart waarom in deze uitspraak een besluit van het college van burgemeester en wethouders voorligt. Hierna ga ik in op het door de Afdeling gehanteerde toetsingskader en leg dit naast het toetsingskader van de Afdeling bij bestemmingsplannen. Daarna ga ik in op de tijdelijke alternatieve maatregel voor omgevingsplannen, waarbij ik voornamelijk stilsta bij het wettelijke kader. Vervolgens komt, gelet op de inhoud van de uitspraak, de mogelijke relevantie van overige delen van het omgevingsplan aan bod. Tot slot zullen enkele afsluitende opmerkingen worden gemaakt.

II. De wijziging van het omgevingsplan

2. Bij besluit van 11 juni 2024 heeft het college van burgemeester en wethouders van Aalsmeer (hierna: het college) het 'TAM - omgevingsplan hoofdstuk 22a - Jan Lunenburg Oever 9 – 16' (NL.IMRO.0358.TAMOP22a-VGo1) vastgesteld (hierna: het wijzigingsbesluit). Tegen dit

besluit heeft appellant beroep ingesteld bij de Afdeling. Appellant heeft gronden in eigendom, waar op basis van het ter plaatse geldende bestemmingsplan een jachthavenbedrijf geëxploiteerd mag worden.

Het op 9 februari 2017 door de raad van de gemeente Aalsmeer vastgestelde bestemmingsplan 'Nieuw Calslagen 2016' maakt op gronden direct ten oosten van de percelen van appellant de bouw van maximaal 15 woningen mogelijk. Met de uitspraak van de Afdeling van 13 september 2017, ECLI:NL:RVS:2017:2475, is dat bestemmingsplan onherroepelijk geworden. Het bestemmingsplan 'Nieuw Calslagen 2016' maakt op grond van artikel 4.6, eerste lid, aanhef en onder a, van de Invoeringswet Omgevingswet onderdeel uit van het tijdelijke deel van het omgevingsplan als bedoeld in artikel 22.1 van de Ow.

3. In de motivering bij het wijzigingsbesluit (de toelichting) staat vermeld dat in 2020 en 2021 omgevingsvergunningen zijn verleend voor woningbouw op basis van het bestemmingsplan 'Nieuw Calslagen 2016'. Tegen de besluiten tot verlening van deze vergunningen is beroep en hoger beroep ingesteld. Bij uitspraak van 29 november 2023 (ECLI:NL:RVS:2023:4400) heeft de Afdeling deze besluiten vernietigd. In deze procedure had appellant betoogd dat de rechtbank ten onrechte had geoordeeld dat het college artikel 8.3.1 van de planregels buiten toepassing mocht laten. Het desbetreffende artikel 8.3.1 luidde als volgt:

'Een omgevingsvergunning voor het bouwen van hoofdgebouwen binnen de bouwvlakken aangeduid met [sba-hgiw] mag niet eerder worden afgegeven dan nadat is aangetoond dat voor deze hoofdgebouwen een binnenwaarde van maximaal 35 dB(A) gegarandeerd kan worden bij een maximaal optredend geluidsniveau zoals weergegeven is [lees: in] de bijlage 1 behorende bij deze regels.'

De Afdeling heeft overwogen dat er op zich geen twijfel over bestond dat dit artikel per abuis met deze redactie is vastgesteld. Daarbij heeft de Afdeling in aanmerking genomen dat het zeer ongebruikelijk is om de maximale binnenwaarden van geluid te relateren aan zogenoemde maximale geluidsniveaus op de gevel in plaats van aan het langtijdgemiddelde niveau. Verder is van belang dat de planregel tot gevolg heeft dat een extreem hoge mate van gevelisolatie voor woningen zou moeten plaatsvinden. Dit neemt niet weg dat de voorgenoemde bepaling, gelezen in samenhang met de tabel in bijlage 1 behorende bij de planregels, niet kon worden aangemerkt als kennelijke verschrijving.

Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (uitspraak van 23 oktober 2019, ECLI:NL:RVS:2019:3579, onder 15.2), dienen planregels omwille van de rechtszekerheid letterlijk te worden uitgelegd. Dat de toepassing van de geluidnormen uit het plan tot gevolg heeft dat in dit geval geluidwerende voorzieningen ter waarde van 41 dB(A) zouden moeten

worden aangebracht om aan de maximale binnenwaarde te voldoen, zoals het college heeft toegelicht, en dat dit technisch moeilijk realiseerbaar is en mogelijk een ongewenst woon- en leefklimaat oplevert, doet daaraan niet af. Verder bevatte de bepaling weliswaar een strengere norm dan artikel 2.17 van het Activiteitenbesluit milieubeheer, maar deed zich geen strijd met een hogere rechtsnorm voor. Het college heeft zich bij de behandeling van het beroep op zichzelf terecht op het standpunt gesteld dat het Activiteitenbesluit een besluit van hogere orde is dan het bestemmingsplan. Zoals de Afdeling eerder in de uitspraak van 19 augustus 2020, ECLI:NL:RVS:2020:1954, heeft vastgesteld, wordt de goede ruimtelijke ordening waar het gaat om een aanvaardbaar woon- en leefklimaat echter niet exclusief genormeerd door het Activiteitenbesluit. Er is geen regel die voorschrijft dat bepalingen uit het Activiteitenbesluit in het kader van het verlenen van een omgevingsvergunning rechtstreekse werking hebben. Het bestemmingsplan mag dus strengere regels en normen bevatten dan het Activiteitenbesluit. Het voorgaande leidde de Afdeling tot de conclusie dat de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat het college artikel 8.3.1 van de planregels buiten toepassing heeft mogen laten en dat de bouwplannen in zoverre voldoen aan het bestemmingsplan.

4. Daarnaast bevat het bestemmingsplan 'Nieuw Calslagen 2016' een regeling voor gronden met de gebiedsaanduiding 'luchtvaartverkeerzone – gebruik' (artikel 16.1 van de planregels). In artikel 16.1.3 is een afwijkingsbevoegdheid opgenomen, maar deze heeft uitsluitend betrekking op artikel 16.1.2 (en niet tevens op artikel 16.1.1). Artikel 16.1.3 moet volgens de motivering van het wijzigingsbesluit worden gewijzigd in die zin dat het artikel ook betrekking heeft op artikel 16.1.1.

Het (bestreden) wijzigingsbesluit is gericht op het corrigeren van artikel 8.3.1 en artikel 16.1.3 van het bestemmingsplan 'Nieuw Calslagen 2016' door voorrangregels op te nemen. Er wordt hiervoor een nieuw hoofdstuk (hoofdstuk [22a]) opgenomen in het omgevingsplan van de gemeente Aalsmeer. De eerste voorrangregel bepaalt dat bij toetsing van geluidgevoelige gebouwen tabel 22.3.3 van artikel 22.63 van het omgevingsplan gemeente Aalsmeer voorgaat op artikel 8.3.1 van het bestemmingsplan 'Nieuw Calslagen 2016'. De tweede voorrangregel bepaalt dat 16.1.1 ook onderdeel uitmaakt van artikel 16.1.3, zodat afwijken van artikel 16.1.1 ook mogelijk is indien de minister van Infrastructuur en Milieu een verklaring van geen bezwaar heeft afgegeven zoals bedoeld in artikel 8.9 van de Wet luchtvaart.

Tot slot is het akoestisch rapport behorende bij bestemmingsplan 'Nieuw Calslagen 2016' geactualiseerd. Het geactualiseerde akoestisch rapport van 5 februari 2024 maakt onderdeel uit van de motivering van het wijzigingsbesluit.

III. Oordeel Afdeling

5. De Afdeling bakent eerst de omvang van het geding af. Hierbij stelt zij voorop dat het geding uitsluitend betrekking heeft op het wijzigingsbesluit. Voor zover de beroepsgronden gaan over het bestemmingsplan 'Nieuw Calslagen 2016', de omgevingsvergunningen of anderszins aspecten die los staan van het wijzigingsbesluit, kunnen deze in de voorliggende procedure daarom niet aan de orde komen.

Appellant betoogt dat het akoestisch onderzoek dat ten grondslag is gelegd aan het wijzigingsbesluit ondeugdelijk is. In dit verband overweegt de Afdeling dat in dit onderzoek, anders dan appellant stelt, is uitgegaan van wat planologisch mogelijk is, namelijk de exploitatie van een jachthaven. Verder ziet de Afdeling geen aanleiding voor het oordeel dat in het akoestisch onderzoek geen rekening zou zijn gehouden met de door appellant genoemde strekdam.

6. Appellant vreest verder dat de exploitatie van de jachthaven onmogelijk wordt als gevolg van woningbouw in de nabijheid hiervan. In dit verband stelt de Afdeling onder meer vast dat met het wijzigingsbesluit geen nieuwe planologische ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt ten opzichte van wat daar op grond van het onherroepelijke bestemmingsplan 'Nieuw Calslagen 2016' is toegestaan. Dit betekent volgens de Afdeling dat in deze procedure over het wijzigingsbesluit niet meer aan de orde kan komen of het mogelijk maken van woningbouw op deze percelen zal leiden tot een beperking van de planologische exploitatiemogelijkheden voor een jachthaven.

Ter verduidelijking gaat de Afdeling nader in op het betoog van appellant dat in het akoestisch onderzoek overschrijdingen van het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau en maximale geluidsniveau zijn berekend. Uit het akoestisch rapport volgt dat als daadwerkelijk een jachthaven zal worden geëxploiteerd er op de gevels van verschillende woningen in de woningbouwlocatie 'Nieuw Calslagen' overschrijdingen van de in tabel 22.3.1 van de regels van het omgevingsplan opgenomen geluidswaarden zullen plaatsvinden. Op zitting heeft het college toegelicht dat in dat geval op grond van artikel 22.45 van de regels van het omgevingsplan met een maatwerkvoorschrift kan worden afgeweken van deze geluidswaarden, zodat de bedrijfsvoering van de jachthaven niet zal worden beperkt. Het college heeft verder onweersproken gesteld dat alle 15 woningen in de woningbouwlocatie 'Nieuw Calslagen' inmiddels zijn gebouwd en dat daarbij zodanige gevelisolatie is getroffen dat, als daadwerkelijk een jachthaven zal worden geëxploiteerd, zonder meer kan worden voldaan aan de in tabel 22.3.3 van de regels van het omgevingsplan opgenomen maximale binnenwaarden. Dat zijn de geluidswaarden die zijn toegestaan in een geluidsgevoelige ruimte van een woning.

IV. Besluit van het college/delegatiebesluit

7. Bij lezing van de uitspraak viel mij allereerst op dat een besluit van het college voorligt. Uit artikel 2.4 van de Ow volgt namelijk dat de gemeenteraad bevoegd is tot het vaststellen van wijzigingen van het omgevingsplan. In dit verband is echter artikel 2.8 van de Ow van belang dat als volgt luidt:

‘De gemeenteraad, het algemeen bestuur van een waterschap of provinciale staten kunnen de bevoegdheid tot het vaststellen van delen van het omgevingsplan, de waterschapsverordening of de omgevingsverordening delegeren aan het college van burgemeester en wethouders, het dagelijks bestuur van het waterschap respectievelijk gedeputeerde staten.’

Door middel van het nemen van een delegatiebesluit kan de gemeenteraad dus het vaststellen van delen van het omgevingsplan delegeren aan het college.

Dictumonderdeel 1 van het collegebesluit luidt als volgt:

‘Het TAM - omgevingsplan hoofdstuk 22a - Jan Lunenburg Oever 9 – 16 met planidentificatie NL.IMRO.0358.TAMOP22a-VGo1, op grond van artikel 1 lid 7 Delegatiebesluit omgevingsplan gemeente Aalsmeer, ongewijzigd vast te stellen;’

Op 28 oktober 2021 heeft de raad van de gemeente Aalsmeer het ‘Delegatiebesluit omgevingsplan gemeente Aalsmeer’ genomen (zie Gemeentebblad 2023, 451654). Artikel 1, aanhef en zevende lid, van dit delegatiebesluit luidt als volgt:

‘De gemeenteraad delegeert de bevoegdheid tot vaststelling van het omgevingsplan in de volgende gevallen: het corrigeren van verschrijvingen, verkeerde verwijzingen en inventarisatiefoutjes in het omgevingsplan’.^[1]

In dit geval heeft het college dus (kennelijk) aangenomen dat het op grond van dit artikellid bevoegd is het wijzigingsbesluit te nemen.

V. Toetsingskader Afdeling

8. Interessant is dat de Afdeling in deze uitspraak – naar ik aanneem – haar ‘bouwsteen’ of standaardoverweging voor besluiten tot wijziging van een omgevingsplan heeft opgenomen. In de uitspraak staat onder 2 het volgende:

‘2. Het college neemt een besluit tot wijziging van het omgevingsplan met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Het college heeft daarbij beleidsruimte en moet de betrokken belangen afwegen. De Afdeling oordeelt niet zelf of met het besluit tot wijziging van het

omgevingsplan sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. De Afdeling beoordeelt aan de hand van de beroepsgronden of het besluit tot wijziging van het omgevingsplan in overeenstemming is met het recht. Daarbij kan aan de orde komen of de nadelige gevolgen van het besluit onevenredig zijn in verhouding tot de met het besluit te dienen doelen.'

9. Bij de beoordeling van besluiten tot vaststelling van een bestemmingsplan hanteert de Afdeling de volgende bouwsteen:

'5. Bij de vaststelling van een bestemmingsplan moet de raad bestemmingen aanwijzen en regels geven die de raad uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening nodig acht. De raad heeft daarbij beleidsruimte en moet de betrokken belangen afwegen. De Afdeling oordeelt niet zelf of het plan in overeenstemming is met een goede ruimtelijke ordening. De Afdeling beoordeelt aan de hand van de beroepsgronden of het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan in overeenstemming is met het recht. Daarbij kan aan de orde komen of de nadelige gevolgen van het plan onevenredig zijn in verhouding tot de met het plan te dienen doelen.'

10. Bij een vergelijking van deze overwegingen valt met name op dat 'een goede ruimtelijke ordening' is vervangen door 'een evenwichtige toedeling van functies aan locaties'. Gelet op de wijziging van de inhoud van regelgeving is dit verklaarbaar (vergelijk in dit verband artikel 4.2, eerste lid, van de Ow). Daarnaast wijs ik erop dat de Afdeling – net als bij haar overweging over een goede ruimtelijke ordening – in haar bouwsteen onder de Ow uitgaat van 'beleidsruimte' in relatie tot een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Kegge wijst erop dat de Afdeling de term beleidsruimte niet reserveert voor normen die een keuze laten om een bevoegdheid al dan niet aan te wenden; zij gebruikt die term voor elke norm die een belangenafweging impliceert (zie R. Kegge, 'Indringende(re) toetsing door de bestuursrechter. Over veranderende toetsingsintensiteiten en de nieuwe terminologie van de Afdeling', *JBplus* 2018, p. 3-19). Zo valt de invulling die een bestuursorgaan aan het vage begrip 'een goede ruimtelijke ordening' geeft onder beleidsruimte (zie J.K. van de Poel, 'Geen ruimte meer voor toepassing van het voorzorgsbeginsel bij de omgevingsvergunning milieu', *M en R* 2023/25, p. 7). In het licht van het voorgaande veronderstel ik dat de Afdeling aanneemt dat de terminologie 'een evenwichtige toedeling van functies aan locaties' net als bij het begrip 'een goede ruimtelijke ordening' een belangenafweging impliceert.

VI. TAM (IMRO)[2]

11. De afkorting 'TAM' staat voor tijdelijke alternatieve maatregel(en). Deze maatregelen zijn ontwikkeld voor organisaties die nog geen gebruik kunnen maken van (delen) van het Digitaal Stelstel Omgevingswet (DSO). Eén van deze maatregelen is om het omgevingsplan in IMRO op te stellen, als het nog niet mogelijk is om het wijzigingsbesluit in STOP TPOD op te

stellen.[3] De IMRO-standaard was de standaard onder de Wet ruimtelijke ordening (Wro) voor ruimtelijke plannen waarbij 'IMRO' staat voor 'Informatiemodel Ruimtelijke Ordening'.

12. In dit verband merk ik op dat artikel 11.1 van het Besluit elektronische publicaties (Bep) hiervoor de grondslag biedt. Indien toepassing wordt gegeven aan de mogelijkheid om gebruik te maken van TAM-IMRO, geldt niet de verplichting om een geconsolideerde versie van het omgevingsplan beschikbaar te stellen (dit is een uitzondering op de verplichting in artikel 5.1, eerste lid, van het Bep). Reden voor de uitzondering van TAM-IMRO op de consolidatieverplichting is dat de systematiek van de IMRO-standaarden niet voorziet in eenvoudige verwerking van een wijzigingsbesluit tot een nieuwe geconsolideerde versie (zie *Stb.* 2021, 175, p. 27).

13. Verder wijs ik nog op de overgangsbepaling in artikel 5 van de Regeling standaarden publicaties Omgevingswet. In artikel 5, tweede lid, van deze regeling is bepaald dat – als toepassing is gegeven aan artikel 11.1, tweede lid, van het Bep – geen sprake is van een omgevingsdocument. Dit is gedaan omdat in dit geval verwerking in het DSO niet (of niet volledig) mogelijk is. In dit verband zij – ter duiding van het begrip 'omgevingsdocument' – opgemerkt dat de inhoud van bij ministeriële regeling aangewezen omgevingsdocumenten wordt ontsloten via het DSO. In de Omgevingsregeling is vervolgens bepaald dat besluiten en andere rechtsfiguren, die zijn opgenomen in bijlage 4 of 5 bij de Regeling standaarden publicaties Omgevingswet, omgevingsdocument zijn.

14. Tot slot merk ik op dat de mogelijkheid gebruik te maken van TAM-IMRO in de tijd is beperkt. Artikel 11.1, derde lid, van het Bep bepaalde dat artikel 11.1 een jaar na inwerkingtreding van de Ow vervalt, of zoveel eerder als bij koninklijk besluit wordt bepaald.

In dit verband merk ik op dat op 1 januari 2025 een gewijzigd artikel 11.1 van het Bep in werking is getreden (zie *Stb.* 2024, 422). Dit besluit regelt onder meer dat tot 1 januari 2026 gebruikgemaakt kan worden van TAM-IMRO voor omgevingsplannen (zie artikel 11.1, eerste en tweede lid, van het Bep). Artikel 11.1, derde en vierde lid, van het Bep bevatten bepalingen over lopende procedures. Hieruit volgt onder meer dat als een ontwerpbesluit tot wijziging van een omgevingsplan voor 1 januari 2026 ter inzage is gelegd, de procedure ook kan worden afgemaakt met toepassing van de IMRO-standaarden. Zie over het gewijzigde artikel 11.1 van het Bep deze webpagina van het Informatiepunt Leefomgeving (IPLO): <https://iplo.nl/nieuws/2024/artikel-tijdelijke-voorziening-omgevingsbesluiten/>.

VII. Betekenis overige onderdelen omgevingsplan (bevoegdheid maatwerkvoorschriften)

15. Voor de beoordeling van de mogelijke gevolgen van de woningbouw in relatie tot de planologische mogelijkheid voor een jachthaven betreft de Afdeling – gelet op de toelichting van het college ter zitting – ook overige delen van het omgevingsplan. Het college heeft namelijk gewezen op de mogelijkheid om bij maatwerkvoorschrift af te wijken van de geluidwaarden in tabel 22.3.1 van de regels van het omgevingsplan zodat de bedrijfsvoering van de jachthaven niet zal worden beperkt. Hierover merk ik op dat artikel 22.45 van de regels van het omgevingsplan, dat de grondslag biedt voor het stellen van maatwerkvoorschriften in het omgevingsplan van de gemeente Aalsmeer, is ingevoegd via het Invoeringsbesluit Omgevingswet. Dit artikel 22.45 (in afdeling 22.3 ‘Milieubelastende activiteiten’) bevat de bevoegdheid om maatwerkvoorschriften te stellen over milieubelastende activiteiten. Het gaat hierbij dan wel om specifiek omschreven artikelen en paragrafen uit deze afdeling.

16. Het stellen van een maatwerkvoorschrift geschiedt bij beschikking als bedoeld in artikel 1:3 van de Algemene wet bestuursrecht. Daartegen kan bezwaar worden gemaakt en staat beroep en hoger beroep open (Nijmeijer, in: *T&C Omgevingswet*, art. 4.5 Ow, aant. 5 (online, geraadpleegd 7 augustus 2024)). Het stellen van maatwerkvoorschriften kan onder de Ow op verzoek, maar ook ambtshalve (zie in dit verband *Stb.* 2018, 290, p. 339, waar het volgende is gesteld:

‘Maatwerkvoorschriften zijn beschikkingen, die worden gegeven over een concrete activiteit. Ze kunnen ambtshalve worden gegeven, bijvoorbeeld naar aanleiding van een melding of van toezicht, of op verzoek, zowel van degene die de activiteit verricht als van een derde. Ze zijn gericht tot degene die de activiteit verricht, dus een bepaald persoon of een bepaald bedrijf.’.[4]

17. Tot slot wijs ik er in dit verband op dat – anders dan onder de Wro – de raad (of het college bij delegatie) wijzigingen aanbrengt in het omgevingsplan (en dus niet verschillende omgevingsplannen vaststelt). Dit is het gevolg van artikel 2.4 van de Ow, waaruit volgt dat er één omgevingsplan is. Dat het voorliggende wijzigingsbesluit zich tot het grotere geheel van het omgevingsplan van de gemeente Aalsmeer verhoudt, blijkt (ook) uit de preambule in de planregels. Hierin staat onder meer:

‘Dit TAM-IMRO plan vormt juridisch een nieuw hoofdstuk (hoofdstuk [22a]) van het omgevingsplan van de gemeente Aalsmeer. Dit hoofdstuk is op grond van artikel 11.1, tweede lid, van het Besluit elektronische publicaties bekend gemaakt en digitaal beschikbaar gesteld met de landelijke voorziening www.ruimtelijkeplannen.nl.’

En: *‘In de artikelkop van de in dit deel weergegeven artikelen moet na het woord ‘Artikel’, na de spatie en direct voor het artikelnummer ‘[22a.]’ gelezen worden.’*

Aldus leidt het wijzigingsbesluit niet tot een nieuw zelfstandig omgevingsplan maar wordt het omgevingsplan van de gemeente gewijzigd, in dit geval door middel van het aanvullen met een nieuw hoofdstuk 22a, dat de artikelen 22a.1 tot en met 22a.4 bevat. Evenmin is sprake van een eigenstandige toelichting, maar deze toelichting vormt de motivering van het wijzigingsbesluit.

VIII. Afsluiting

18. De Afdeling heeft in haar uitspraak van 18 december 2024 voor de eerste keer een wijziging van het omgevingsplan beoordeeld. Alhoewel, gelet op het aangevoerde, voor de Afdeling nog geen aanleiding bestond zich uit te laten over principiële juridische vragen, bevat deze uitspraak wel interessante elementen, zoals de 'bouwsteen' voor uitspraken over wijzigingen van het omgevingsplan. Hierbij valt op dat deze algemene overweging sterke gelijkenissen vertoont met de 'bouwsteen' in uitspraken over bestemmingsplannen. De term 'een goede ruimtelijke ordening' is vervangen door 'een evenwichtige toedeling van functies aan locaties'. Net als bij een goede ruimtelijke ordening neemt de Afdeling bij een evenwichtige toedeling van functies aan locaties beleidsruimte aan. Verder maakt deze uitspraak mijns inziens goed duidelijk dat een wijzigingsbesluit binnen de bredere context van (de regels van) het gehele omgevingsplan dient te worden beschouwd. Aan de hand van deze uitspraak is in de annotatie toegelicht waarom in dit geval een collegebesluit voorligt. Dit heeft te maken met het feit dat de gemeenteraad van Aalsmeer een delegatiebesluit heeft genomen, waarbij in bepaalde gevallen de bevoegdheid tot het wijzigen van het omgevingsplan is overgedragen aan het college. Tot slot is ingegaan op TAM-IMRO, van welke mogelijkheid in het voorliggende geval gebruik is gemaakt. Per 1 januari 2025 is artikel 11.1 van het Bep gewijzigd, waarmee langer gebruikgemaakt kan worden van de IMRO-standaard bij omgevingsplanwijzigingen.

Ruud Veenhof, adviseur bij STAB, heeft deze annotatie op persoonlijke titel geschreven. Hij dankt mr. G.A. Keus, adviseur bij STAB, voor zijn waardevolle commentaar bij een eerdere versie van deze annotatie.

[1] Het delegatiebesluit is te raadplegen via:
<https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR702177/1>.

[2] De beschrijving over TAM-IMRO is grotendeels ontleend aan mijn artikel in Praktijk Omgevingsrecht (PRO) over de overgangsfase van het omgevingsplan (R. Veenhof, 'Overgangsfase van het omgevingsplan', PRO 2023/nummer 7, paragraaf 3.3).

[3] STOP TPOD staat voor Standaard officiële publicaties (STOP) en Toepassingsprofielen omgevingsdocumenten (TPOD). Voor meer informatie hierover verwijs ik naar deze

webpagina van het Informatiepunt Leefomgeving (IPL0): <https://iplo.nl/digitaal-stelsel/aansluiten/standaarden/stop-tpod-imop/>.

[4] Deze beschrijving is ontleend aan mijn annotatie bij ABRvS 19 juni 2024, ECLI:NL:RVS:2024:2506 (OGR 2024-0099).

RECHTSPRAAK

TAM-omgevingsplan/Aalsmeer

Eerste uitspraak van de Afdeling over een wijziging van een omgevingsplan sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet (Ow) op 1 januari 2024. Toetsingskader en maatwerkvoorschrift.

Casus

Het college van burgemeester en wethouders van Aalsmeer heeft bij besluit van 11 juni 2024 het 'TAM - omgevingsplan hoofdstuk 22a - Jan Lunenburg Oever 9 – 16' (NL.IMRO.0358.TAMOP22a-VGo1) vastgesteld. Appellant heeft ter plaatse van het geldende bestemmingsplan 'Uiterweg Plasoevers 2021' in Kudelstaart gronden waarop een jachthavenbedrijf geëxploiteerd mag worden. Op 9 februari 2017 heeft de raad het bestemmingsplan 'Nieuw Calslagen 2016' vastgesteld. Dit plan voorziet direct ten oosten van zijn percelen in maximaal 15 woningen op voormalige agrarische percelen langs de gronden van appellant. Met de uitspraak van de Afdeling van 13 september 2017, ECLI:NL:RVS:2017:2475, is dat bestemmingsplan onherroepelijk geworden. Het bestemmingsplan 'Nieuw Calslagen 2016' maakt op grond van artikel 4.6, eerste lid, aanhef en onder a, van de Invoeringswet Omgevingswet onderdeel uit van het tijdelijke deel van het omgevingsplan als bedoeld in artikel 22.1 van de Omgevingswet.

In artikel 8.3.1 van de planregels van het bestemmingsplan 'Nieuw Calslagen 2016' is volgens het college per abuis opgenomen dat een omgevingsvergunning voor het bouwen van hoofdgebouwen binnen de bouwvlakken met de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - hoger geluidsisolatiewaarde' niet eerder mag worden afgegeven dan nadat is aangetoond dat voor deze hoofdgebouwen een binnenwaarde van maximaal 35 dB(A) gegarandeerd kan worden bij een maximaal optredend geluidsniveau. De maximale binnenwaarde van 35 dB(A) had echter gerelateerd moeten worden aan het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau in plaats van aan het maximaal optredend geluidsniveau. Het besluit van 11 juni 2024 tot wijziging van het omgevingsplan is onder meer gericht op het corrigeren van artikel 8.3.1 van de planregels van het bestemmingsplan 'Nieuw Calslagen 2016' door onder meer een voorrangsregel op te nemen. De voorrangsregel bepaalt dat de regel dat een

omgevingsvergunning voor het bouwen van geluidgevoelige gebouwen binnen de grenzen van het besluit tot wijziging alleen wordt verleend als het geluid door een activiteit anders dan wonen in een geluidgevoelige ruimte niet hoger is dan de waarde bedoeld in tabel 22.3.3 van artikel 22.63 van de regels van het omgevingsplan, voorgaat op artikel 8.3.1 van de planregels van het bestemmingsplan 'Nieuw Calslagen 2016'.

Tegen dit wijzigingsbesluit heeft appellant beroep ingesteld bij de Afdeling. Hij vreest onder andere dat exploitatie van de jachthaven onmogelijk wordt door de aanwezigheid van de woningen op de ten oosten van zijn percelen aanwezige woningbouwlocatie 'Nieuw Calslagen'. In dat kader wijst hij erop dat uit het akoestisch rapport volgt dat bij verschillende woningen de grenswaarden voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau en voor de maximaal optredende geluidsniveaus zullen worden overschreden.

Rechtsvragen

1. Hoe omschrijft de Afdeling het toetsingskader in geval van een besluit tot wijziging van een omgevingsplan?
2. Kan in deze procedure tegen het besluit tot wijziging nog aan de orde komen of het mogelijk maken van woningbouw op deze percelen zal leiden tot een beperking van de planologische exploitatiemogelijkheden voor een jachthaven?
3. In hoeverre is in het omgevingsplan geregeld dat voorkomen wordt dat een eventuele exploitatie van een jachthaven wordt beperkt door een overschrijding van de in de regels opgenomen geluidswaarden?

Uitspraak

1. Het college neemt een besluit tot wijziging van het omgevingsplan met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Het college heeft daarbij beleidsruimte en moet de betrokken belangen afwegen. De Afdeling oordeelt niet zelf of met het besluit tot wijziging van het omgevingsplan sprake is van een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. De Afdeling beoordeelt aan de hand van de beroepsgronden of het besluit tot wijziging van het omgevingsplan in overeenstemming is met het recht. Daarbij kan aan de orde komen of de nadelige gevolgen van het besluit onevenredig zijn in verhouding tot de met het besluit te dienen doelen.
2. Uit het akoestisch rapport volgt dat als gevolg van de exploitatie van de jachthaven op het perceel [locatie 3] het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau, zoals opgenomen in tabel 22.3.1 van de regels van het omgevingsplan, op de gevels van verschillende woningen in de

woningbouwlocatie 'Nieuw Calslagen' zal worden overschreden met maximaal 8 dB(A) en dat ook het maximale geluidniveau, zoals ook opgenomen in die tabel, zal worden overschreden met maximaal 11 dB(A). Het blijkt dat de overschrijdingen vooral (maar niet uitsluitend) optreden bij de eerstelijnsbebouwing aan de westzijde van de woningbouwlocatie, aan de zijde van de jachthaven. De Afdeling stelt vast dat de regels van het besluit tot wijziging alleen betrekking hebben op (delen van) de percelen [locatie 4], [locatie 5, locatie 6], [locatie 7], [locatie 8], [locatie 9] en [locatie 10]. De Afdeling stelt verder vast dat met het besluit tot wijziging geen nieuwe planologische ontwikkelingen worden mogelijk gemaakt op deze percelen ten opzichte van wat daar op grond van het onherroepelijke bestemmingsplan 'Nieuw Calslagen 2016' is toegestaan. Dat betekent dat in deze procedure tegen het besluit tot wijziging niet meer aan de orde kan komen of het mogelijk maken van woningbouw op deze percelen zal leiden tot een beperking van de planologische exploitatiemogelijkheden voor een jachthaven op het perceel van [appellant].

3. Ter verduidelijking overweegt de Afdeling naar aanleiding van het betoog van [appellant] dat uit het akoestisch rapport volgt dat bij verschillende woningen de waarden voor het langtijdgemiddeld beoordelingsniveau en voor de maximaal optredende geluidsniveaus zullen worden overschreden, als volgt. Uit het akoestisch rapport volgt dat als op het perceel [locatie 3] daadwerkelijk een jachthaven zal worden geëxploiteerd er op de gevels van verschillende woningen in de woningbouwlocatie 'Nieuw Calslagen' overschrijding van de in tabel 22.3.1 van de regels van het omgevingsplan opgenomen geluidswaarden zal plaatsvinden. Op zitting heeft het college toegelicht dat in dat geval echter op grond van artikel 22.45 van de regels van het omgevingsplan met een maatwerkvoorschrift kan worden afgeweken van deze geluidswaarden, zodat de bedrijfsvoering van de jachthaven niet zal worden beperkt. Het college heeft verder onweersproken gesteld dat alle 15 woningen in de woningbouwlocatie 'Nieuw Calslagen' inmiddels zijn gebouwd en dat daarbij zodanige gevelisolatie is getroffen dat, als daadwerkelijk een jachthaven zal worden geëxploiteerd, zonder meer kan worden voldaan aan de in tabel 22.3.3 van de regels van het omgevingsplan opgenomen maximale binnenwaarden. Dat zijn de geluidswaarden die zijn toegestaan in een geluidsgevoelige ruimte van een woning. Het betoog slaagt niet.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 18-12-2024

ECLI: ECLI:NL:RVS:2024:5222

Zaaknummer: 202404539/1/R1

Wetsartikelen: 22.1 Ow en 4.6 lid 1 onder a Invoeringswet Ow

RECHTSPRAAK

Strafrecht/opslaan, overslaan en verwerken van afvalstoffen zonder vergunning

Strafrecht, zonder vergunning inzamelen, opslaan, samenvoegen en mengen van grote hoeveelheden afvalstoffen, feitelijk leidinggeven.

Casus

In een loods en silo's bij een pluimveehouderij werden grote hoeveelheden stoffen ingezameld en/of opgeslagen en/of overgeslagen en/of bewerkt en/of verwerkt en/of samengevoegd en/of gemengd met een mengmachine. Deze stoffen waren afkomstig van verschillende, voornamelijk Duitse bedrijven. In beroep heeft de rechtbank Oost-Brabant verdachte vrijgesproken van een aantal tenlastegelegde feiten en veroordeeld terzake van het opzettelijk overtreden van de vergunningvoorschriften. Verdachte heeft hiertegen hoger beroep ingesteld.

Rechtsvragen

1. Betekent het feit dat een stof op één van de lijsten in Bijlage Aa bij de Uitvoeringsregeling meststoffenwet staat dat de stof geen afvalstof is?
2. Blijkt uit de bewijsmiddelen genoegzaam dat het bij de verworven en ingenomen stoffen om afvalstoffen gaat?
3. Kunnen verdachte en [medeverdachte 2] als feitelijk leidinggevend worden aangemerkt?

Uitspraak

1. De rechtbank heeft de verdachte vrijgesproken van de hem onder 2 en 3 tenlastegelegde feiten. Ten aanzien van het onder 2 tenlastegelegde feit oordeelde de rechtbank dat sprake was van de afgifte door [medeverdachte 1] van (een mix van) stoffen die vallen onder één van de onderdelen, opgenomen in Bijlage Aa bij de Uitvoeringsregeling meststoffenwet een gedraging waarop de verbodsbepaling van artikel 10.37, eerste lid, van de Wet milieubeheer

niet van toepassing is. Ten aanzien van het onder 3 tenlastegelegde feit heeft de rechtbank geoordeeld dat op grond van het dossier niet kan worden vastgesteld of al dan niet sprake was van de afgifte door [medeverdachte 1] van stoffen die in Bijlage Aa bij de Uitvoeringsregeling meststoffenwet zijn opgenomen, met als gevolg dat het feit niet wettig en overtuigend kon worden bewezen.

De raadsman van de verdachte heeft betoogd dat uit de hiervoor beschreven vaststellingen van de rechtbank (t.a.v. feit 2) dat de door [medeverdachte 1] verhandelde stoffen, zoals opgenomen in de tenlastelegging, als Bijlage Aa-stoffen kwalificeerden en (t.a.v. feit 3) dat niet kan worden uitgesloten dat de door [medeverdachte 1] verhandelde stoffen, zoals opgenomen in de tenlastelegging, als Bijlage Aa-stoffen kwalificeerden, volgt dat geen sprake was van afvalstoffen in de zin van artikel 1.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), zodat voor het inzamelen en/of opslaan en/of overslaan en/of bewerken en/of samenvoegen en/of mengen van deze stoffen in en bij de loods aan [adres 2] geen vergunning in de zin van artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder e, van de Wabo juncto categorie 28 van Bijlage 1, onderdeel C, van het Besluit omgevingsrecht vereist was.

Die gevolgtrekking acht het hof onjuist. Vermelding van een stof op één van de lijsten in Bijlage Aa bij de Uitvoeringsregeling meststoffenwet betekent immers enkel dat het zich ontdoen van die stof door afgifte aan een ander niet onder het verbod van artikel 10.37, eerste lid, van de Wet Milieubeheer valt en dat die stof als meststof (al dan niet zijnde een eindproduct van een bewerkingsprocédé) verhandeld mag worden of bij de productie van meststoffen mag worden gebruikt (zulks voortvloeiend uit artikel 22.1, negende lid, van de Wet milieubeheer in combinatie met artikel 4 van de Meststoffenwet en artikel 4 van de Uitvoeringsregeling meststoffenwet). Het antwoord op de vraag of sprake is van (een) Bijlage Aa-stof(fen) is dus enkel van belang bij de beantwoording van de vraag of artikel 10.37, eerste lid, van de Wet milieubeheer is overtreden. Daar komt bij dat de vermelding van een stof op één van de lijsten in Bijlage Aa niet meebrengt dat die stof, wanneer die op grond van de Wabo en de Wet milieubeheer als afvalstof kwalificeert, zijn status van afvalstof verliest, temeer nu artikel 4 van de Uitvoeringsregeling meststoffenwet spreekt over 'afvalstoffen of reststoffen die als meststof kunnen worden verhandeld'.

2. Het hof is van oordeel dat uit de bewijsmiddelen genoegzaam blijkt dat de door (de vertegenwoordigers van) [medeverdachte 1] verworven en ingenomen stoffen, afvalstoffen in de zin van artikel 1.1 van de Wabo juncto artikel 1.1 van de Wet milieubeheer betroffen. Daarbij heeft het hof naast de in de bewijsmiddelen opgenomen verklaringen omtrent de min of meer gebruikelijke herkomst of het ontstaan van die stoffen met name in aanmerking genomen dat in een brievenbus in de loods een groot aantal vervoersdocumenten, gericht aan

[medeverdachte 1], is aangetroffen, waaronder zogenoemde Bijlage II-documenten. Op grond van de Europese verordening betreffende de overbrenging van afvalstoffen (EVOA) is het verplicht om bij het vervoer van afvalstoffen een Bijlage II-document te gebruiken. Voorts heeft het hof gelet op de bewoordingen (ook Duitse) en afvalcodes (Eural-codes of codes van Bijlage IX van het Verdrag van Bazel) die op de desbetreffende vervoersdocumenten ter aanduiding van de vervoerde stoffen zijn gebruikt. Ook het feit dat tijdens de controle en doorzoeking op 12 januari 2016 op het perceel aan [adres 2] een Duitse vrachtauto met aanhanger stond, beide voorzien van een 'A'-plaat (i.e. een plaat die in Duitsland bij het vervoer van afval verplicht op het voertuig moet worden aangebracht), waarvan de lading, zoals bleek uit de aanwezige vervoersdocumenten, diende te worden gelost bij [medeverdachte 1] locatie [adres 2], acht het hof van belang bij de vaststelling dat door (de vertegenwoordigers van) [medeverdachte 1] afvalstoffen werden verworven en ingenomen. Uit het voorgaande blijkt voor het hof gevoeglijk dat de houder van wie de verdachte de voorwerpen heeft betrokken zich van de desbetreffende voorwerpen heeft ontdaan of voornemens was zich daarvan te ontdoen.

Van belang in dat verband is voorts dat uit het dossier niet is gebleken dat hergebruik van de door de verdachte betrokken stoffen zeker was, noch dat door de houder van wie [medeverdachte 1] de voorwerpen heeft betrokken, is aangetoond dat hergebruik zeker was door ervoor te zorgen dat eerst een daartoe noodzakelijke controle heeft plaatsgevonden en een benodigde handeling voor de nuttige toepassing of reparatie is benut of verricht.

3. Het hof heeft hiervoor reeds vastgesteld dat de verdachte en medeverdachte [medeverdachte 2], ten tijde van het tenlastegelegde, beiden via [bedrijf 1] middellijk bestuurder en aandeelhouder waren van [medeverdachte 1]. De verdachte heeft verklaard dat hij samen met medeverdachte [medeverdachte 2] de dagelijkse leiding had in de onderneming. Samen deelden de verdachte en medeverdachte [medeverdachte 2] de zeggenschap over en verantwoordelijkheid voor de activiteiten die binnen de onderneming werden verricht. [medeverdachte 3], die in de loods op zijn perceel aan [adres 2] de feitelijke werkzaamheden voor [medeverdachte 1] uitvoerde, deed dit telkens in opdracht van één van de verdachten. Door medeverdachte [medeverdachte 2] is verklaard dat de verdachte en hijzelf binnen [medeverdachte 1] een gelijke beslissingsbevoegdheid hadden.

Gelet op het voorgaande is het hof van oordeel dat zowel de verdachte als medeverdachte [medeverdachte 2] niet alleen op de hoogte waren van de binnen de inrichting in het voorste gedeelte van loods 4 op het perceel aan [adres 2] ontplooid (strafbare) gedragingen, maar dat zij deze gedragingen ook aanstuurden en het bovendien in hun macht hadden de gedragingen te beëindigen. Om die reden kunnen de verdachte en medeverdachte [medeverdachte 2] als

feitelijk leidinggevend van de strafbare gedragingen van de rechtspersoon worden aangemerkt.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 04-10-2024

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2024:3147

Zaaknummer: 20-000062-23

Wetsartikelen: 1.1 Wm, 1.1 Wabo en 51 lid 2 Wetboek van Strafrecht

RECHTSPRAAK

Bestemmingsplan en omgevingsvergunning/Bergen

Het bevoegd gezag mag uitgaan van eigen normen in plaats van de windturbinebepalingen uit het Activiteitenbesluit, als die normen voorzien zijn van een actuele, deugdelijke, op zichzelf staande en op de situatie toegesneden motivering. Een aparte beoordeling van laagfrequent geluid is niet nodig.

Casus

Bij besluit van 9 februari 2021 heeft de raad van de gemeente Bergen het bestemmingsplan 'Energie landgoed Wells Meer' vastgesteld voor realisatie van een wind- en zonnepark. Bij besluit van 23 februari 2021 heeft het college van burgemeester en wethouders van Bergen een omgevingsvergunning verleend voor de bouw en het oprichten, veranderen of in werking hebben van het windpark met vier windturbines.

Appellanten zijn omwonenden en zij vrezen voor aantasting van hun woon- en leefklimaat door onder andere het geluid van de windturbines. Zij betogen dat de raad en het college geen eigen normstelling voor het aspect geluid heeft gehanteerd, maar voor het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning voor het windpark zijn aangesloten bij de daarover opgenomen normen uit paragraaf 3.2.3 van het Activiteitenbesluit milieubeheer. Ook leidt het plan volgens hen tot onaanvaardbare niveaus van laagfrequent geluid. Er is onvoldoende onderzoek naar het laagfrequent geluid gedaan en de normen voor regulier geluid bieden onvoldoende bescherming tegen laagfrequent geluid.

De raad en het college stellen dat zij voor het aspect geluid in het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning voor het windpark niet zijn uitgegaan van de windturbinebepalingen uit het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling, maar dat zij voor die aspecten eigen normen hebben gehanteerd. De raad en het college wijzen er op dat in het milieueffectrapport (MER) is verwezen naar rapporten met de meest actuele wetenschappelijke inzichten over geluidhinder van windturbines.

Rechtsvragen

1. Mochten verweerdere eigen normen hanteren in plaats van de windturbinebepalingen uit het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling?
2. Waren de eigen normen van verweerdere in deze casus voorzien van een actuele, deugdelijke, op zichzelf staande en een op de aan de orde zijnde situatie toegesneden motivering?
3. Was een aparte beoordeling van laagfrequent geluid noodzakelijk?

Uitspraak

1. De Afdeling heeft in de Delfzijl-tussenuitspraak op grond van de rechtspraak van het Hof van Justitie, waaronder het Nevele-arrest, geconcludeerd dat de windturbinebepalingen uit het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling moeten worden aangemerkt als plan of programma waarvoor op grond van de richtlijn 2001/42/EG van het Europees Parlement en de raad van 27 juni 2001 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's (L 197/30) (SMB-richtlijn) een milieubeoordeling als bedoeld in artikel 3, tweede lid, aanhef en onder a, van de SMB-richtlijn is vereist. Ook volgt uit die uitspraak van de Afdeling dat kan worden geconcludeerd dat de SMB-richtlijn niet in de weg staat aan het hanteren van eigen normen in plaats van de windturbinebepalingen uit het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling, indien die eigen normen zijn voorzien van een actuele, deugdelijke, op zichzelf staande en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden motivering.
2. Voor het aspect geluid stelt de Afdeling vast dat daarvoor in artikel 5.3.2, onder a, van de planregels en in voorschrift 3.1 van de omgevingsvergunning voor het windpark, dezelfde normen van ten hoogste 47 dB L_{den} en 41 dB L_{night} is opgenomen als in artikel 3.14a, eerste lid, van het Activiteitenbesluit. De Afdeling heeft eerder overwogen dat ook bij het bepalen van een materieel gezien zelfde norm als in de windturbinebepalingen van het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling sprake kan zijn van een eigen norm, zolang die norm is voorzien van een actuele, deugdelijke, op zichzelf staande en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden motivering. De Afdeling verwijst in dat verband naar haar uitspraken van 12 april 2023, ECLI:NL:RVS:2023:1433, en 1 november 2023, ECLI:NL:RVS:2023:4038. Naar het oordeel van de Afdeling hebben de raad en het college de in de planregels en de omgevingsvergunning gehanteerde normen echter niet voorzien van een actuele, deugdelijke, op zichzelf staande en een op de aan de orde zijnde situatie toegesneden motivering. Anders dan de raad en het college stellen, kan een dergelijke motivering niet uit het MER worden afgeleid. In het MER is op basis van onder meer de geluidnorm uit het Activiteitenbesluit van ten hoogste 47 dB L_{den} en 41 dB L_{night} een beoordelingskader gehanteerd om verschillende

onderzoeksmodellen te beoordelen, om zo tot een Voorkeursmodel te komen en dat Voorkeursmodel te beoordelen. Daarmee is geen op de specifieke situatie en locatie toegespitste beoordeling gemaakt om op grond van de daarbij aan de orde zijnde elementen tot een eigen norm voor het aspect geluid te komen. Ook de enkele omstandigheid dat de normen van ten hoogste 47 dB L_{den} en 41 dB L_{night} expliciet in de planregels en de vergunningvoorschriften zijn opgenomen, betekent niet dat een actuele, deugdelijke, op zichzelf staande en op de aan de orde zijnde situatie toegesneden motivering voor het hanteren van die norm is gegeven. Weliswaar bevat het MER informatie over het aantal (ernstig) geluidgehinderden, maar er is, bijvoorbeeld, geen op de situatie en locatie toegespitste beoordeling gemaakt van het aantal (ernstig) geluidgehinderden in verhouding tot het energieproductieverlies bij verschillende mogelijk te hanteren geluidnormen. De uit het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling volgende normen zijn als uitgangspunt genomen bij het beoordelen van de milieueffecten. Er is niet vanuit de milieueffecten zelf beoordeeld wat de norm zou moeten zijn. De Afdeling is daarom van oordeel dat de raad en het college de in artikel 5.3.2, onder a, van de planregels en voorschrift 3.1 van de omgevingsvergunning voor het windpark gehanteerde normen van ten hoogste 47 dB L_{den} en 41 dB L_{night} niet hebben voorzien van motivering die voldoet aan de hiervoor genoemde vereisten. Dat betekent dat de vaststelling van het bestemmingsplan en de verlening van de omgevingsvergunning voor het windpark in zoverre in strijd met de vereiste zorgvuldigheid als bedoeld in artikel 3:2 van de Awb hebben plaatsgevonden en dat deze besluiten niet berusten op een deugdelijke motivering als bedoeld in artikel 3:46 van de Awb.

3. De Afdeling heeft in eerdere uitspraken, zoals de uitspraak van 25 november 2020, ECLI:NL:RVS:2020:2821, onder 14.1, geoordeeld dat bij windturbines geen aparte beoordeling nodig is van laagfrequent geluid. De Afdeling ziet geen reden om daarover in deze zaak anders te oordelen. In het MER is voldoende ingegaan op het aspect van laagfrequent geluid.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 24-12-2024

ECLI: ECLI:NL:RVS:2024:5417

Zaaknummer: 202102858/1/R2 en 202303596/1/R2

Wetsartikelen: